

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Наставна програма за основно образование на возрасни

АНГЛИСКИ ЈАЗИК

за I образовен период

(I, II и III одделение)

Скопје, 2025 година

ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставен предмет	Англиски јазик
Вид/категорија на наставен предмет	Задолжителен
Одделение	I, II, III (прво, второ и трето)
Теми/подрачја во наставната програма	<ul style="list-style-type: none"> ● Јас и другите во домот ● Јас и другите во училиштето ● Јас и другите во мојата непосредна околина ● Јас и другите во слободното време
Број на часови	2 часа неделно / 72 часа годишно
Опрема и средства	Со цел успешна реализација на наставата по англиски јазик во прво, второ и трето одделение, ќе се користат: <ul style="list-style-type: none"> ● компјутер, печатач, проектор, табла ● фотографии, слики, реалии ● материјал за изработка на постери, картички
Норматив на наставен кадар	Воспитно-образовната работа до трето одделение може да ја изведува лице кое завршило: <ul style="list-style-type: none"> - завршени студии по англиски јазик и книжевност/литература - наставна насока, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС; - завршени студии по англиски јазик и книжевност (со звање професор по англиски јазик и книжевност), VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС; - завршени студии по англиски јазик и книжевност/литература - друга насока и со здобиена соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка на акредитирани високообразовни установи, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС; - завршени студии за одделенска настава со модул за англиски јазик – VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС; - завршени четиригодишни студии на студиската програма македонски и англиски јазик (со стекнат стручен назив професор по македонски и англиски јазик), VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС;

	<ul style="list-style-type: none"> - завршени двопредметни студии по англиски јазик и друг јазик, со здобиена соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка на акредитирани високообразовни установи, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС; - завршени студии по англиски јазик (со звање дипломиран филолог), со здобиена соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка на акредитирани високообразовни установи, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС; - завршени студии по англиски јазик на друга студиска програма, со здобиена соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка на акредитирани високообразовни установи, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС.
--	---

ПОВРЗАНОСТ СО НАЦИОНАЛНИТЕ СТАНДАРДИ

Резултатите од учење наведени во наставната програма водат кон стекнување на следните компетенции опфатени со подрачјето

Користење други јазици од Националните стандарди:

	<i>Ученикот/ученичката знае и/или умее:</i>
II-A.1	да разбере реченици и често употребувани фрази што се однесуваат на области од најнепосредна лична важност (како лични и семејни информации, потреби и интереси);
II-A.5	да комуницира во конкретни и секојдневни ситуации кога се бара едноставна и директна размена на информации на познати теми;
II-A.6	да ги изговара јасно и правилно сите гласови и гласовни групи, почитувајќи ги правилата за акцентирање и интонација, при што евентуалните неправилности не ја попречуваат комуникацијата,
II-A.7	да користи најчесто употребувани искази и реченици кои произлегуваат од непосредното искуство и/или се однесуваат на теми и ситуации од непосреден интерес;
II-A.8	да ги пишува зборовите и изразите со релативна точност, применувајќи ги правописните правила.
II-A.9	да ги почитува основните граматички правила и исклучоците при писмено и усно изразување
	<i>Ученикот/ученичката разбира и прифаќа дека:</i>
II-B.1	преку изучување на друг јазик се олеснува учењето на повеќе јазици и можноста за комуникација со припадници на различни културни/јазични групи;
II-B.3	преку изучувањето на други јазици се развива интерес и љубопитност за различни јазици и култури;
II-B.4	преку изучувањето на други јазици се развива почитување за другите култури и се подобруваат интеркултурните компетенции.

Наставната програма вклучува и релевантни компетенции од подрачјата **Дигитална писменост, Личен и социјален развој и Општество и демократска култура** на Националните стандарди:

<i>Ученикот/ученичката знае и умее:</i>	
IV-A.2	да процени кога и на кој начин за решавање на некоја задача/проблем е потребно и ефективно користење на ИКТ
IV-A.5	да определи какви информации му/и се потребни, да најде, избере и преземе дигитални податоци, информации и содржини
V-A.6	да си постави цели за учење и сопствен развој и да работи на надминување на предизвиците што се јавуваат на патот кон нивно остварување
V-A.7	да ги користи сопствените искуства за да си го олесни учењето и да го прилагоди сопственото однесување во иднина
V-A.13	да комуницира со другите и да се презентира себеси соодветно на ситуацијата
V-A.14	да слуша активно и соодветно да реагира, покажувајќи емпатија и разбирање за другите и да ги искажува сопствените загрижи и потреби на конструктивен начин
V-A.15	да соработува со други во остварување на заеднички цели, споделувајќи ги сопствените гледишта и потреби со другите и земајќи ги предвид гледиштата и потребите на другите
V-A.17	да бара повратна информација и поддршка за себе, но и да дава конструктивна повратна информација и поддршка во корист на другите
V-A.19	да дава предлози, да разгледува различни можности и да ги предвидува последиците со цел да изведува заклучоци и донесува рационални одлуки,
VI-A.3	да ги формулира и аргументира своите гледишта, да ги сослушува и анализира туѓите гледишта и со почитување да се однесува кон нив, дури и тогаш кога не се согласува
VI-A.5	да ги разбира разликите помеѓу луѓето по било која основа (родова и етничка припадност, возраст, способности, социјален статус итн),
VI-A.6	да препознава присуство на стереотипи и предрасуди кај себе и другите и да се спротивставува на дискриминација
<i>Ученикот/ученичката разбира и прифаќа дека:</i>	
IV-B.1	дигиталната писменост е неопходна за секојдневното живеење - го олеснува учењето, животот и работата, придонесува за проширување на комуникацијата, за креативност и иновативност, нуди разни можности за забава,
V-B.3	сопствените постигања и добросостојба во најголема мера зависат од трудот што самиот/самата го вложува и од резултатите што самиот/самата ги постигнува,
V-B.4	секоја постапка што ја презема има последици по него/неа и/или по неговата/нејзината околина
V-B.7	иницијативноста, упорноста, истрајноста и одговорноста се важни за спроведување на задачите, остарување на целите и надминување на предизвиците во секојдневните ситуации,

V-Б.8	интеракцијата со другите е двонасочна – како што има право од другите да бара да му биде овозможено задоволување на сопствените интереси и потреби, така има и одговорност да им даде простор на другите да ги задоволат сопствените интереси и потреби
V-Б.9	барањето повратна информација и прифаќањето конструктивна критика води кон личен напредок на индивидуален и социјален план

РЕЗУЛТАТИ ОД УЧЕЊЕ

Тема: **ЈАС И ДРУГИТЕ ВО ДОМОТ**

Вкупно часови: **18**

Резултати од учење:

Ученикот/ученичката ќе биде способен/-на да:

- се поздравува, се претставува себеси, бара соговорникот да се претстави / збогува на неформален начин, преку поставување прашања и давање одговори при остварување прв контакт;
- го претставува своето потесно и пошироко семејство пред соговорници;
- го разбира значењето на определен број зборови и истите ги користи во соодветен контекст, членови на своето потесно и пошироко семејство, простории (соби) и предмети во домот;
- даде физички опис на одредена просторија (соба) во својот дом и предметите во неа;
- ги користи личните заменки, показните заменки this/that, присвојните придавки и предлозите за место при формулирање на едноставни реченици во Present Simple Tense (to be - потврдна, одречна и прашална форма) во контекст на претставување, присвојност и опишување на потесното и поширокото семејство и домот.

Содржини (и поими):

а) Јазични функции:

- поздравување и збогување (неформално):

A: Hi, my name is Albert.

How do you do?

B: Hi Albert.

I'm Sara.

How do you do?

Стандарди за оценување:

- Учествува во кус дијалог преку соодветно возвраќање (надоврзување) на неформални поздрави, внимателно следејќи го соговорникот, под услов другото лице да зборува бавно и јасно, со прилагодено темпо соодветно на возраста на учениците;
- Слухово препознава и идентификува усвоени лексички единици на теми поврзани со членовите на своето потесно и пошироко семејство, просториите (собите) во домот и предметите во нив;
- Идентификува дадена илустрација по кус слушнат исказ поврзана со усвоените лексички единици на теми поврзани со членовите на своето

<p>A: Bye bye, Daria. See you soon.</p> <p>B: Bye David. Have a nice weekend.</p> <ul style="list-style-type: none"> • претставување себеси и членови на своето потесно и пошироко семејство: I'm from Italy and I'm in Grade 3. This is my family: my dad, my mum, my two sisters and I. I have got cousins. I love my family very much. • опишување на просторија (соба) од својот дом: Come in my big room. The walls are green, blue and yellow. I have got a small desk, a lamp, a bed and a white closet in my room. 	<p>потесно и пошироко семејство, просториите (собите) во домот и предметите во нив;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Репродуцира и самостојно продуцира лексички единици на теми поврзани со членовите на своето потесно и пошироко семејство, просториите (собите) во домот и предметите во нив.
<p>б) Лексички единици:</p> <ul style="list-style-type: none"> • членови на потесното и поширокото семејство: parents (mother, father), grandparents (grandmother, grandfather), grandchildren (grandson, granddaughter), relatives (aunt, uncle, cousin) • видови на живеалишта и простории (соби) во домот: a house, a flat, a block of flats, a bathroom, a bedroom, a living room, a dining room, a kitchen, stairs, upstairs/downstairs, walls, a door • предмети во домот: an armchair, a wardrobe, curtains, a carpet, a shelf, a cupboard, a poster, a mat, a blanket, a TV 	<ul style="list-style-type: none"> • Именува членови од своето потесно и пошироко семејство; • Воспостави прв контакт и да се претстави себе си и членовите на своето потесно и пошироко семејство; • Одговара на едноставни прашања поврзани со информации за себе и членовите на своето семејство преку правилна примена на граматичките структури и основните реченични модели; • Репродуцира и самостојно продуцира усвоени лексички единици на теми поврзани со членовите на своето потесно и пошироко семејство, простории (соби) и предмети во домот; • Ги набројува предметите и просториите (собите) во домот; • Опише физички изглед на одредена просторија (соба) во својот дом и предметите во неа со усвоените лексички единици и основните реченични модели; • Одговара на едноставни прашања поврзани со информации за просториите (собите) и предметите во домот преку правилна примена на граматичките структури и основните реченични модели;

	<ul style="list-style-type: none"> ● Учествува во кус дијалог преку соодветно претставување на членовите на своето потесно и пошироко семејство под услов другото лице да зборува бавно и јасно, со прилагодено темпо соодветно на возраста на учениците; ● Учествува во кус дијалог на тема поврзана со својот дом (простории, соби, предметите во неа) со примена на основните реченични модели, под услов другото лице да зборува бавно и јасно, со прилагодено темпо соодветно на возраста на учениците;
<p>в) Граматички структури:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● лични заменки: I, you, he/she/it, we, you, they ● показни заменки (еднина): This /That is... ● предлози за место: on, in, under, above, behind, in front of ● присвојни придавки: My, your, his/her/its, our, your, their: my grandparents / his uncle; Our teacher is tall. ● глаголи (кои соодветствуваат со лексиката): go, cook, sleep ● Present Simple Tense of TO BE (потврдна форма): I am / You are / He/she/it is, We are, You are, They are ● Present Simple Tense of TO BE (одречна форма): I am not / You are not / He/She/It is not / We are not / You are not / They are not ● Present Simple Tense of TO BE (прашална форма): Am I? / Are you? / Is he/she/it? / Are we? / Are you? / Are they? ● Present Simple Tense of TO HAVE GOT (потврдна форма): I have got a big family. She has got a small room. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Одговара на едноставни прашања поврзани со претставување на себеси и членовите на своето потесно и пошироко семејство; ● Ги употребува личните заменки при претставување себеси и членови од своето потесно и пошироко семејство; ● Ги користи показните заменки во едноставни реченици при посочување предмет/лице што просторно се наоѓа блиску/далеку од соговорникот; ● Ги користи присвојните придавки во едноставни реченици за искажување присвојност; ● Ги употребува предлозите за место in, on, under, above, behind, in front of (местоположба на предметите во домот) во едноставни реченици при опишување на простории (соби) и предмети во домот; ● Правилно ги применува граматичките структури при претставување, искажување присвојност и давање кратки описи. ● Ги користи често употребуваните прашални реченици кои произлегуваат од непосредното искуство со примена на Present Simple Tense of TO BE (на ниво на препознавање).

<ul style="list-style-type: none"> ● Present Simple Tense of TO HAVE GOT (одречна форма): I haven't got a pink armchair. / She hasn't got a mat. 	
<p>г) Интеркултурни содржини¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Европскиот ден на јазиците (26 септември)/ The European Day of Languages: We love English. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Го одбележува Европскиот ден на јазиците (26 септември)

Тема: ЈАС И ДРУГИТЕ ВО УЧИЛИШТЕТО

Вкупно часови: **18**

Резултати од учење:

Ученикот/ученичката ќе биде способен/-на да:

1. комуницира преку соодветно возвраќање (надоврзување) на формални поздрави со примена на моделите на културно однесување;
2. брои од 1 до 50 (со полни десетки) во различен контекст;
3. го разбира значењето на слушнати лексички единици на теми поврзани со училишната средина, облека и дводимензионалните и тродимензионалните геометриски форми (облици);
4. формира кратки исказни реченици со примена на усвоените глаголи во Present Simple Tense (to be - потврдна, одречна и прашална форма, to have got - потврдна, одречна и прашална форма) во контекст на претставување, присвојност и искажување што поседува / не поседува.

Содржини (и поими):

а) Јазични функции:

- поздравување и збогување (формално): Good morning, Mr Brown. It's nice to see you! Have a nice week!
- модели на културно однесување: Here you are! / Thank you! / You're welcome!
- опишување на облека: These are her boots. She has got 4 belts.

Стандарди за оценување:

- Воспоставува прв контакт на формален начин и се претставува себеси;
- Учествува во кус дијалог преку соодветно возвраќање (надоврзување) на формални поздрави со примена на моделите на културно однесување, на тема поврзана со облека, внимателно следејќи го соговорникот, под услов другото лице да зборува бавно и јасно, со прилагодено темпо соодветно на возраста на учениците;
- Идентификува дадена илустрација по слушнат исказ поврзана со усвоените лексички единици на теми поврзани со облека;

¹ Интеркултурните содржини се наведени во рамки на темите на кои им припаѓаат, но се очекува да бидат реализирани во периодот кога се празнува конкретниот празник опфатен во самата содржина, независно од периодот кога се реализираат останатите содржини од темата.

<ul style="list-style-type: none"> ● бројење до 50 (со полни десетки): one, two, three... / thirty, forty, fifty 	<ul style="list-style-type: none"> ● Репродуцира и продуцира лексички единици на теми поврзани со облека. ● Одговара (со невербален јазик) на поставена слушната задача поврзана со броеви од 1 до 50 (со полни десетки); ● Идентификува и разликува броеви од 1 до 50 (со полни десетки) по кус слушнат исказ; ● Редоследно ги продуцира лексичките единици поврзани со броевите од 1 до 50 (со полни десетки); ● Репродуцира и самостојно продуцира усвоени лексички единици поврзани со броеви од 1 до 50 (со полни десетки) во едноставни исказни реченици; ● Визуелно ја препознава граfiјата на броевите од 1 до 50 (со полни десетки).
<p>б) Лексички единици:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● училиште: a library, a classroom, bookshelves, a blackboard, a chalk, a cupboard, a map, a globe, a sharpener ● облека: a tie, a belt, gloves, a scarf, boots, a coat, a dress, a shirt ● дводимензионални и тродимензионални геометриски форми (облици): oval, square, diamond, round, pyramid, cone, ball ● броеви до 50 	<ul style="list-style-type: none"> ● Ги идентификува и разликува лексичките единици на теми поврзани со училишната средина, облека, дводимензионалните и тродимензионалните геометриски форми (облици) по кус слушнат исказ; ● Ги набројува усвоените лексички единици поврзани со училиштето, облеката, дводимензионалните и тродимензионалните геометриски форми (облици); ● Репродуцира и самостојно продуцира усвоени лексички единици на теми поврзани со училишната средина, облека, дводимензионални и тродимензионалните геометриски форми (облици).

<p>в) Граматички структури:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● лични заменки: I, you, he/she/it, we, you, they ● показни заменки (еднина и множина): This is my scarf. These are my gloves. ● предлози за место: on, in, under, above, behind, in front of ● присвојни придавки: My, your, his/ her/ its, our, your, their. ● глаголи (кои соодветствуваат со изучените лексички единици): wear, work, do, clean ● глаголи (кои покажуваат секојдневни активности): read, listen, watch ● глаголи (кои укажуваат на активност): hide and seek, skip, play, climb, fly, ride ● Present Simple Tense of TO BE (потврдна форма): I am / You are / He/she/it is / We are / You are / They are ● Present Simple Tense of TO BE (одречна форма): I am not / You are not / He/She/It is not / We are not / You are not / They are not ● Present Simple Tense of TO BE (прашална форма): Am I? / Are you? / Is he/she/it? / Are we? / Are you? / Are they? ● Present Simple Tense of TO HAVE GOT (потврдна форма): I have got a globe. / She has got new boots. ● Present Simple Tense of TO HAVE GOT (одречна форма): I haven't got a map. / She hasn't got bookshelves. ● Present Simple Tense of TO HAVE GOT (прашална форма): Have you got a scarf? 	<ul style="list-style-type: none"> ● Правилно ги употребува личните заменки; ● Ги користи показните заменки (еднина и множина) во едноставни реченици при посочување предмет- и/лице-а што просторно се наоѓаат блиску до соговорникот; ● Ги употребува предлозите за место in, on, under, above, behind, in front of (местоположба на предметите) во едноставни реченици при опишување на облека и предмети во училиштето; ● Ги користи присвојните придавки во контекст на искажување присвојност; ● Ги идентификува и употребува глаголите кои соодветствуваат со изучените лексички единици (wear, work, do, clean) во соодветен контекст; ● Ги идентификува и употребува глаголите кои укажуваат на активност (jump, run, play, climb, fly, ride) во соодветен контекст; ● Ги идентификува и употребува глаголите кои покажуваат секојдневни активности (sit, read, listen, watch) во соодветен контекст; ● Правилно ги применува граматичките структури при претставување и искажување што поседува / не поседува во однос на училишни предмети и облека; ● Одговара на едноставни прашања поврзани со информации за училиштето, облека, дводимензионални и тродимензионални геометриски форми (облици) и присвојност преку правилна примена на граматичките структури и основните реченични модели; ● Ги користи често употребуваните прашални реченици кои произлегуваат од непосредното искуство со примена на Present Simple Tense of TO HAVE GOT; ● Учествува во кус разговор преку своја активна вклученост, самостојно искажувајќи ставови и факти со примена на основните реченични модели.
<p>г) Интеркултурни содржини:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Идентификува и разликува празници по слушнат исказ;

<ul style="list-style-type: none"> ● Merry Christmas! ● Happy New Year! ● Светскиот ден на детето (20 ноември)/ World Children's Day 	<ul style="list-style-type: none"> ● Репродуцира и самостојно продуцира усвоени лексички единици на теми поврзани со празниците Thanksgiving Day, Christmas, New Year; ● Честита Божиќ; ● Честита Нова година. ● Го одбележува Светскиот ден на детето (20 ноември)
---	---

Тема: ЈАС И ДРУГИТЕ ВО МОЈАТА НЕПОСРЕДНА ОКОЛИНА

Вкупно часови: **18**

Резултати од учење:

Ученикот/ученичката ќе биде способен/-на да:

1. ја препознае графичката на буквите од англиската азбука (латиница) и истите самостојно да ги изговара и пишува;
2. да поврзе слика со значењето на слушнати лексички единици на теми поврзани со непосредната околина (места) / животни и нивните малечки / прехранбени продукти (храна и пијалоци) / делови од телото;
3. ја опишува својата непосредна околина, својот физички изглед и физичкиот изглед на различни животни со усвоените основни реченични модели;
4. користи лични заменки, именки, описни придавки, придавки (бои), како и определен број глаголи при формулирање на едноставни реченици во Present Simple Tense (to be - потврдна, одречна и прашална форма, to have got - потврдна, одречна и прашална форма, to like - потврдна, одречна и прашална форма) во контекст на опишување, разликување еднина и множина, како и неправилна множина кај одредени именки, разликување бои и исказување присвојност во едноставни исказни реченици;
5. ги споредува прехранбените продукти на ниво на допаѓање/недопаѓање.

Содржини (и поими):

а) Јазични функции:

- претставување животни и нивните малечки: It is a duck. They are ducklings.
- опишување животни и нивните малечки: My hamster is big and grey. It has got a short tail.
- опишување себеси: I have got 10 fingers and toes. I have got short hair.

Стандарди за оценување:

- Идентификува и правилно ги изговара графичките симболи на англиската азбука (латиница);
- Пишува графички симболи за буквите од англиската азбука (латиница) редоследно;
- Правилно ги идентификува и редоследно ги именува/искажува буквите од англиската азбука;
- Ги разликува и именува животните и нивните малечки преку прикажана фотографија или аудиовизуелен приказ;

<ul style="list-style-type: none"> ● исказување допаѓање / недопаѓање: I like juice. I don't like carrots. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Ги применува лексичките единици за прехранбени продукти (храна и пијалоци) и делови од телото во одреден контекст; ● Репродуцира и самостојно продуцира усвоени лексички единици на теми поврзани со животни и нивните малечки/прехранбени продукти (храна и пијалоци)/делови од телото; ● Споредува прехранбени продукти на ниво на допаѓање/недопаѓање.
<p>б) Лексички единици:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● места: the cinema, the playground, the hospital, a bus stop, a swimming pool, a museum ● животни и нивните малечки: a duck/a duckling, a sheep, a hamster, a giraffe, a lion, a monkey, a zebra, a parrot, a hippo, a bee, a lizard, a turtle ● прехранбени продукти (храна, пијалоци и оброци): a biscuit, a lemon, a mango, a smoothie, fruits, grapes, beans, bread, soup, lemonade, juice, breakfast, lunch, dinner, snacks ● делови од телото: a head (eyes, ears, a nose, hair, a mouth, cheeks, a chin, lips, teeth), shoulders, arms, hands, fingers, legs, knees, feet, toes, wings, tail, nails, wrist 	<ul style="list-style-type: none"> ● Идентификува, разликува и визуелно поврзува слика на одредени усвоени лексички единици на теми поврзани со непосредната околина (места), животни и нивните малечки, прехранбени продукти и делови од телото, како и на своето име, на претходно усвоени усни модели по кус слушнат исказ; ● Прикаже места во својата непосредна околина (места), животни, прехранбени продукти и делови од телото преку нивно цртање и правилно обојување, како и гласовно имитирање (за животни); ● Составува одредени едноставни усвоени лексички единици на теми поврзани со непосредната околина (места), животни и нивните малечки, прехранбени продукти и делови од телото од дадени букви по измешан редослед и да го поврзува правописот на зборот со значењето, особено кај зборови кои се разликуваат по само една буква; ● Чита одредени усвоени лексички единици на теми поврзани со непосредната околина (места), животни и нивните малечки, прехранбени продукти и делови од телото на претходно усвоени усни модели внимавајќи во изговорот; ● Пишува одредени усвоени лексички единици на теми поврзани со непосредната околина (места), животни и нивните малечки, прехранбени продукти и делови од телото, како и своето име, на претходно усвоени усни модели. ● Одговара на едноставни прашања поврзани со своето мислење (допаѓање/недопаѓање) кон одредени места, животни и нивните малечки, прехранбени продукти и делови од телото ; ● Одговара на едноставни прашања на теми поврзани со својата непосредна околина (места), животни и нивните малечки, прехранбени продукти и

	<p>делови од телото, преку правилна примена на граматичките структури и основните реченични модели;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Ја опишува својата непосредна околина (места), животни и нивните малечки, прехранбени продукти и делови од телото со усвоените лексички единици и основните реченични модели; ● Учествува во кус дијалог на теми поврзани со својата непосредна околина (места, поврзани со себеси, различните животни и прехранбени продукти) под услов другото лице да зборува бавно и јасно, со прилагодено темпо соодветно на возраста на учениците; ● Репродуцира и самостојно продуцира усвоени лексички единици на теми поврзани со непосредната околина (места). животни и нивните малечки, прехранбени продукти и делови од телото). ● Одговара на едноставни прашања на теми поврзани со непосредната околина (места), себеси и различните животни (физички опис) преку правилна примена на граматичките структури и основните реченични модели.
<p>в) Граматички структури:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● лични заменки: I, you, he/she/it, we, you, they ● еднина и правилна множина (именки): a lion/lions, a lemon/lemons, an arm/arms - неправилна множина кај a foot/feet, a tooth/teeth ● описни придавки (кои соодветствуваат со изучените лексички единици): large, tasty, nice: It is a large bee. / He is a nice teacher. / This is tasty food. ● придавки (бои): gold, silver ● Present Simple Tense of TO BE (потврдна форма): I am / You are / He/she/it is / We are / You are / They are ● Present Simple Tense of TO BE (одречна форма): I am not / You are not / He/She/It is not / We are not / You are not / They are not 	<ul style="list-style-type: none"> ● Се опише физички себеси и различните животни, како и да искаже допаѓање / недопаѓање на теми поврзани со прехранбени продукти, со примена на усвоените лексички единици и основните реченични модели; ● Препознава и разликува именки во еднина и множина, како и неправилна множина кај одредени именки по кус слушнат исказ; ● Ги препознава и ги користи описните придавки (large, tasty, nice) во соодветен контекст при опишување; ● Ги препознава / именува / разликува / користи боите: gold, silver преку соодветните придавки во различен контекст; ● Одговара на едноставни прашања поврзани со својата непосредна околина преку правилна примена на граматичките структури и основните реченични модели; ● Правилно ги применува граматичките структури при опишување на себеси и животните; ● Правилно ги употребува граматичките структури при искажување што поседува/не поседува;

<ul style="list-style-type: none"> ● Present Simple Tense of TO BE (прашална форма): Am I? / Are you? / Is he/she/it? / Are we? / Are you? / Are they? ● Present Simple Tense of TO HAVE GOT (потврдна форма): They have got sheep. / She has got long nails. ● Present Simple Tense of TO HAVE GOT (одречна форма): I haven't got a lizard. / She hasn't got curly hair. ● Present Simple Tense of TO HAVE GOT (прашална форма): Have you got a parrot? ● Present Simple Tense of TO LIKE (потврдна форма): I like grapes. You like lemons. ● Present Simple Tense of TO LIKE (одречна форма): I don't like lemonade. We don't like beans. ● Present Simple Tense of TO LIKE (прашална форма): Do you like milk? Do we like soup? ● глаголи (кои соодветствуваат со лексиката): make, like/don't like, want, see, give, find, walk ● исказни реченици: Zebras are black and white. They have got 4 legs. They don't have arms. Look, it's a very tall zebra! 	<ul style="list-style-type: none"> ● Ги користи често употребуваните прашални реченици кои произлегуваат од непосредното искуство со примена на Present Simple Tense of TO HAVE GOT; ● Ја разликува потврдната и одречната форма од глаголот to like и правилно ги користи во соодветен контекст; ● Ги користи често употребуваните прашални реченици кои произлегуваат од непосредното искуство со примена на to like; ● Ги идентификува и употребува глаголите (кои соодветствуваат со изучените лексички единици): make, like/don't like, want, see, give, find, walk, eat, drink, smell; ● Репродуцира и самостојно продуцира едноставни исказни реченици.
<p>г) Интеркултурни содржини:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mother's Day ● Happy Easter! 	<ul style="list-style-type: none"> ● Идентификува и разликува празници по слушнат исказ; ● Репродуцира и самостојно продуцира усвоени лексички единици на теми поврзани со празниците; ● Честита ден на мајката! ● Честита Велигден!

Тема: **ЈАС И ДРУГИТЕ ВО СЛОБОДНОТО ВРЕМЕ**

Вкупно часови: **18**

Резултати од учење:

Ученикот/ученичката ќе биде способен/-на да:

1. Поврзува текст со слика на теми поврзани со слободното време (годишни времиња/одмори, месеци, денови во седмицата, делови од денот, цели часови/време, превозни средства, изрази од секојдневието и едноставни куси искази) и истите ги користи во соодветен контекст;
2. се извини, замоли, се заблагодари, учтиво побара и прифати/одби нешто со формите на учтиво изразување и побара дозвола со примена на модалниот глагол CAN ;
3. изрази што умее и што не умее да направи, да побара дозвола и да понуди нешто (со примена на модалниот глагол CAN) во однос на одредена активност;
4. користи лични заменки, именки, придавки (бои), како и определен број глаголи при формулирање на едноставни реченици во Present Simple Tense (to be - потврдна, одречна и прашална форма, to have got - потврдна, одречна и прашална форма) во контекст на опишување (годишни времиња/одмори, месеци, денови во седмицата, делови од денот, цели часови/време, превозни средства и изрази од секојдневието), искажување присвојност и искажување активност во исказни реченици.
5. чита и пишува зборови, именски групи, куси реченици и куси искази (кои изразуваат мисловна целина) на позната тематика соодветна на возраста.

Содржини (и поими):

а) Јазични функции:

- учтиво изразување (извинување, замолување, заблагодарување, учтиво барање и барање дозвола со примена на модалниот глагол CAN): *Please. I'm sorry. Thank you. Yes, please. No, thank you. Can I play with your car? Can I borrow your pen?*
- изразување што умее и не умее (со примена на модалниот глагол CAN и барање дозвола со CAN и нудење): *I can ride a bike. (I can't draw a turtle.) / Can you walk the dog? / Welcome! / Here you are! / Would you like a sandwich?*

б) Лексички единици:

- годишни времиња (одмори): *spring, summer, autumn, winter, summer / winter holidays*

Стандарди за оценување:

- Именува јазични форми на учтиво изразување во кус дијалог/ контекст;
- Идентификува и разликува јазични форми на учтиво изразување преку слушнат и пишан контекст;
- Репродуцира и самостојно продуцира исказни реченици поврзани со активности кои ги отсликуваат личните способности;
- Применува јазични форми на учтиво изразување во кус дијалог/ контекст;
- Учествува во кус дијалог преку употреба на јазичните форми на учтиво изразување (извинување, замолување, заблагодарување, учтиво барање и нудење со примена на модалниот глагол CAN) соодветни на контекстот, под услов другото лице да зборува бавно и јасно со прилагодено темпо соодветно на возраста на учениците.
- Поврзува текст со слика на одредени лексички единици (годишни времиња/одмори, месеци, денови во седмицата, делови од денот, цели

<ul style="list-style-type: none"> ● месеци: January, February, March... ● денови во седмицата: Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday, Friday, Saturday, Sunday, weekdays, weekend ● делови од денот: day, night, morning, afternoon, evening ● цели часови (време): nine o'clock, eleven o'clock ● превозни средства: a helicopter, a lorry, a taxi, a skateboard, a motorbike, a scooter ● изрази (поврзани со дневните рутини): get up, get dressed, comb your hair, go to school, have breakfast, go to bed, take a bus ● изрази (поврзани со слободното време): visit my grandparents, play computer games, ski, play basketball 	<p>часови/време, превозни средства и изрази од секојдневието) и едноставни куси искази на претходно усвоени усни модели;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Составува одредени едноставни куси искази од дадени лексички единици (годишни времиња/одмори, месеци, денови во седмицата, делови од денот, цели часови/време, превозни средства и изрази од секојдневието) по измешан редослед; ● Чита одредени лексички единици (годишни времиња/одмори, месеци, денови во седмицата, делови од денот, цели часови/време, превозни средства и изрази од секојдневието) и едноставни куси искази на претходно усвоени усни модели, внимавајќи на изговорот на зборот, паузата меѓу зборовите во исказот и интонацијата; ● Пишува одредени лексички единици (годишни времиња/одмори, месеци, денови во седмицата, делови од денот, цели часови/време, превозни средства и изрази од секојдневието) и едноставни куси искази на претходно усвоени усни модели, внимавајќи на карактеристиките на реченицата во пишана форма (голема почетна буква и соодветен интерпункциски знак на крај); ● Ги категоризира 4-те годишни времиња и нивните карактеристики; ● Ги користи деновите во седмицата и деловите од денот во одреден соодветен контекст; ● Репродуцира и самостојно продуцира усвоени лексички единици, именски групи и куси реченици на теми поврзани со дневните рутини и слободното време. ● Следи едноставни куси инструкции и невербално реагира на истите; ● Идентификува и разликува усвоени лексички единици на теми поврзани со слободното време и превозни средства по кус слушнат исказ;
<p>в) Граматички структури:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● лични заменки: I, you, he/she/it, we, you, they ● глаголи (кои соодветствуваат со лексичките единици): read, sit, talk, drive, ride, comb, brush, wash, finish 	<ul style="list-style-type: none"> ● Ги разбира и ги користи личните заменки за сите лица во еднина и множина; ● Ги препознава и ги користи предвидените глаголи кои соодветствуваат со лексичките единици: read, sit, talk, drive, ride, comb, brush, wash, finish;

● Present Simple Tense of TO BE (потврдна форма): I am / You are / He/she/it is / We are / You are / They are ● Present Simple Tense of TO BE (одречна форма): I am not / You are not / He/She/It is not / We are not / You are not / They are not ● Present Simple Tense of TO BE (прашална форма): Am I? / Are you? / Is he/she/it? / Are we? / Are you? / Are they? ● Present Simple Tense of TO HAVE GOT (потврдна форма): They have got a yellow scooter. / She has got a red bike. ● Present Simple Tense of TO HAVE GOT (одречна форма): I haven't got a lorry. / She hasn't got a motorbike. ● Present Simple Tense of TO HAVE GOT (прашална форма): Have you got a watch? ● Present Simple Tense of TO LIKE (потврдна форма): I like afternoons. You like January. ● Present Simple Tense of TO LIKE (одречна форма): I don't like winter. We don't like mornings. ● Present Simple Tense of TO LIKE (прашална форма): Do they like March? Do you like spring? ● исказни реченици (кои формираат мисловна целина): I am a student in this school. This is my friend Andrew. We go to school together by bus. Everyday we start classes at 8 o'clock. We finish school at 15 o'clock. ● модален глагол CAN (потврдна / одречна / прашална форма): Can I have your pencil? Can I have your skateboard?	● Ги искажува и опишува (годишни времиња/одмори, месеци, денови во седмицата, делови од денот, цели часови/време, превозни средства) со формата на глаголот TO BE во Present Simple Tense; ● Ги користи често употребуваните прашални реченици кои произлегуваат од непосредното искуство со примена на Present Simple Tense of TO HAVE GOT; ● Ја разликува потврдната, одречната и прашалната форма од глаголот to like и правилно ги користи во соодветен контекст; ● Репродуцира исказни реченици (кои формираат мисловна целина) поврзани со активности со годишни времиња/одмори, месеци, денови во седмицата, делови од денот, цели часови/време, превозни средства и изрази од секојдневието; ● Опишува активности кои ги изведува во своето слободно време со усвоените лексички единици (годишни времиња/одмори, месеци, денови во седмицата, делови од денот, цели часови/време, превозни средства и изрази од секојдневието) и основните реченични модели; ● Учествува во кус дијалог на теми поврзани со активности во своето слободно време под услов другото лице да зборува бавно и јасно, со прилагодено темпо соодветно на возраста на учениците; ● Одговара на едноставни прашања поврзани со активности во своето слободно време преку правилна примена на граматичките структури и основните реченични модели; ● Идентификува и разликува јазични форми за искажување што умее и не умее да направи во однос на одредена активност како и барање дозвола и нудење, преку слушнат контекст. ● Одговара на реченици кои изразуваат што умее и не умее да направи во однос на одредена активност; ● Репродуцира и самостојно продуцира јазични форми кои изразуваат што умее и не умее да направи во однос на одредена активност, како и барање дозвола и нудење; ● Учествува во кус дијалог поврзан со тоа што умее и не умее да направи во однос на одредена активност, барање дозвола и нудење, правилно применувајќи ги граматичките структури, под услов другото лице да

	зборува бавно и јасно, со прилагодено темпо соодветно на возраста на учениците.
<p>г) Интеркултурни содржини:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● International Earth Day: save the animals ● Father's day ● World Red Cross Day- 9th May ● Thank you for your help! 	<ul style="list-style-type: none"> ● Идентификува и разликува празници по слушнат исказ; ● Репродуцира и самостојно продуцира усвоени лексички единици на теми поврзани со празниците; ● Го одбележува Меѓународниот ден на планетата Земја; ● Честита ден на таткото; ● Го одбележува Меѓународниот Ден на Црвен Крст- 9 Мај ● Учтиво се заблагодарува за укажана помош;

Почеток на имплементација на наставната програма	2025/2026 година	
Институција/ носител на програмата	Биро за развој на образованието	
Согласно член 15, став 10 од Законот за основно образование („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 161/19, 229/20,3/25 и74/25) и член 17, став 2 од Законот за образование на возрасните („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.3/25), министерот за образование и наука ја донесе наставната програма по предметот <i>Англиски јазик</i> за основно образование на возрасни за I, II и III одделение.	бр. 12-12059/10 17.9.2025 година	Министер за образование и наука Проф. Д-р. Весна Јаневска, с.р. <hr/>